

Lesen strop, deske late pod grēdami polkrožno izrezane. Vsaka deska ima na sredi roseto, močno stilizirano pasijonko, deloma pa drug okrogel cvet z močno izrezanimi listi. Podlaga cikcakasta. Patroni: steber listnega vzorca z granati v sredi, burbonska lilija, hrastovi listi, postavljeni na križ. Velika, močno rezdrobljena roseta, manjše rosete in še nekaj drugih. Tlo: umazano belo /zeleno/, rdeče, rumene, plavo /sinje/, belo itd. Na steni pod stropom večbarven pas z motivom burbonske lilije.

Stale, XXVII. 5. 10. 24

Slikarija zunaj na sev. ladjini steni. Sv. Štefan obrnjen v desno, kot v Mačah. Na desni ob njem hudič, ki ima na verigi nago žensko. Na fasadi na levo od zvonika in vhoda ostanki svetnic in zadnji del napisa (Flieg. Blatt.)

V notr. na juž. steni blizu slavoloka na slavoloku zunaj in znotraj in cel prezbiterij. Vse preslikano, da ne napravi več prvotnega vtisa. Na notr. str. slavoloka sv. Jurij v boju z zmajem (kot pri sv. Janezu v Bohinju)

Stale, LXXXVIII, 7. 10. 1910. str. 107

Prezbiterij cel poslikan, razen podstavka (zikel). Tudi vhodni lok na zunanj strani. Lok vhodne strani: žen. str. - sv. Miklavž in mornarji. Desno spredaj v velikosti cele slike sv. Miklavž v ornatu, desna balogslavija, v levi škof. palico. Mitra na glavi. Belo tuniko, dalmatiko in čez rdečo glokenkasulo. V diagonali od leve proti desni se vleče pas v de, xpxeknjxlađnjxxviči ladja, spre-

daj se vidi sibdro. Veliko, belo jadro njenja veter. 4 ljudje v čolnu vsi prestrašeni dvigajo roke v molitvi. V ozadju stram skala (kot pri Giottu) vrna masa kol iz papira zgoraj bele luči. Vrhu skale bel grad z cinami in linami v zidovju.

Vdovarjajoča slika na desni: Kristus na križu, spodaj na levo Marija, gotska figura z belo ruto na glavi in nimboom ter temnoplavo obleko. Roke sklenjene na prsih. Na desno sv. Janez, modra spodnja obleka, čez rumen plašč s temnimi sencami. V desni knjiga iz katere čita. Polovica polja zadaj patronirana.

vzorec

Telo kr. nago, leidentuch, modelirano samo v osnovnih potezah, struktura lesa grobo naznačena. Vmes nad samim slavolokom v sredi na vrhu oblaki, iz katerih se kaže na levo božja roka, ki blagoslavlja z 2 prstoma, stegnjenima (tudi sv. Miklavž blagoslavlja z dvema prstoma). Spodnji del plja zopet patroniran z istim ornamentom, zgornje del višnjev (temnovijoličast). Abei v dolgi obleki, prepasan s pasom, do komolcev zavihani rukavi, kleči in moli Bogu ovco. Mlad obraz, schnurbart, ne predolgi skodrani lasje. Na drugi strani pred enakim ozadjem najn. Nizki čevlji, bele nogavice do kolen, hlače d kolen, delovno suknjo segajočo do kolen prepasano s pasom, na katerem visi meč. Klobuk kot oni v žirovnici v peklu. Bradat. Moli Bogu snop žita. Iz oblakov plava k njemu črn hudič, ki grabi za snop. Napis na loku: v gotski pisavi, posamezne besede ločene s pikami v sredi. Anno Domini millesimo quadrungentesimo. quadragesimo tercia. completū est hoc opus in.....(dr.)

sancti . mathei . apti . per manus . Johannis cocuius in "aybaco fily friderici pictori in villaca.

Pod sliko sv.Miklavža spodaj 2 svetnici(na oltarju) sv.Helena s križem in sv.Katarina z mečem in kolesom.

Pod križanjem: sv.Tenard z verigo in škof.palico, menih in sv.Andrej s križem v levi, v desni knjigo zaprto.

Na moški strani sv.Mihael s čelado na glavi, v desni meč, v levi tehnicu. Pod nogami hudič.V slavoloku sokel nič.Obok, lev. Christus, stoječ kreuznymbus, leidentuch, ob levi nogi kelih, nad njim hostija.Curki krvi iz vseh ran se stekajo v en kelih.Slike obrabljata 2 stebra, ki nosita gotski kreuzrippengewolbe z mogičeri sklepnikom.Pod ist arhitekturo na levi sv.Florijan z vojvodskim klobukom na lgavi, na nogah žel.opravo in rokah Kettenpanzer. Deča suknja skoraj do kolen in plašč s hermelinovo podlogo, v desni zastavo v levi golido z liva vodo na dva stolpa cerkve.

V prezbiteriju za samim oltarejm, sokel, vidi se še rastl.ornam., nad temi nekaj arhit. lesenih konzol in patronirano ozadje.Nad tem pod gotskimi loki slonččimi na preprostih konzolah 12 apostolov v vsej velikosti.Slabo čitljivi ali sploh nečitljivi napisи nad njimi. Od leve na žen.strn.:Sanctus Petrus, S.Andreas - S.Jacobus - S.Johanes - S.Mathias - Predzadnji S.Andreas.

V lunetah čisto zadaj Salvator mundi, desno roko dvignjeno in vse prste stegnjene, v levi zem.oblo.Trvi od leve ribo(vsi do kolen), drugi-papež, knjigo v

roki, neka j kar se ne da razločiti čita. 3. bradat s palico, desno dvignjeno v blagoslov. Na desno od Krista dalje: 1. palico, sekiro čez levo roko in v levi dvostolpno cerkev. 2. neko posedo v desni. 3. žebije in v levi vretetmeno ali raženj. V svodnih kapicah: zadnja nad gotsko stiliziranim rastlinjem, angel s kitaro, na levi od tega angel s harfo, na desni angel s mandorlino (kitaro), angel na levi moli, angel na desni dviga desno roko, nejasna gesta, v levi roki bel trak. V zadnjih dven svodnih kapah, ki gresta čez cel strop proti slavoloku simboli evangelistov z napisimi. V vmesnih na desni strani gotska roža na levi angel z gosli. Na slavoloku znotraj giotteskna pokrajina z drevesno (2) grupo in gorami. Sv. Jurij na kunju podeč zabada zmaja, ki je poleg konja. Pred nji m kleči kornana devica, ki dviga roke v molitvi.

V kozicah pod temi na desni Marija, klečeča, s prekrižanimi sklenjenimi rokami na prsih, v beli obleki, iz oblakov leti proti njej golob. Na levi klečeč angel z gesd govorjenja in tra z napisom ave itd. Sv. Krištof zunaj: Rgo sum lux mundi via veritatis. + sti patron na okvirju kot znotraj.

Stele, LXXXVIII, 9.8.1911, str. 1-8.

Pod okni v oltariju napis: Hic fuit Jacobus de Ygg 1549

Hic fuit Jacobus Marilt et(nad tem de Ygg 1518)

michel Mallik

Stulti sunt isti(luknja od žeblia) masculant locum christi Thomez salar
qui cū sapientibus graditur sapiens erit amicus stultorum similis eficietur

1568

Andreas Kuserde Leyco

hic fuit Tomas Rusti...tus 1545

1522 Michel de Ygg

Matheus Sernetz Anno 1532

capelanus Yn Ygg manus stultorum maculant

Ygg de Johannes Jacpbus.....(

Petrus Weliz 1501

Hic fuit Achacius de Halbu

1523 Hic fuit Jacobus Marilt de Ygg

1620 adfuit Adamus Pengar Diurnus(?) Cooper in Ygg

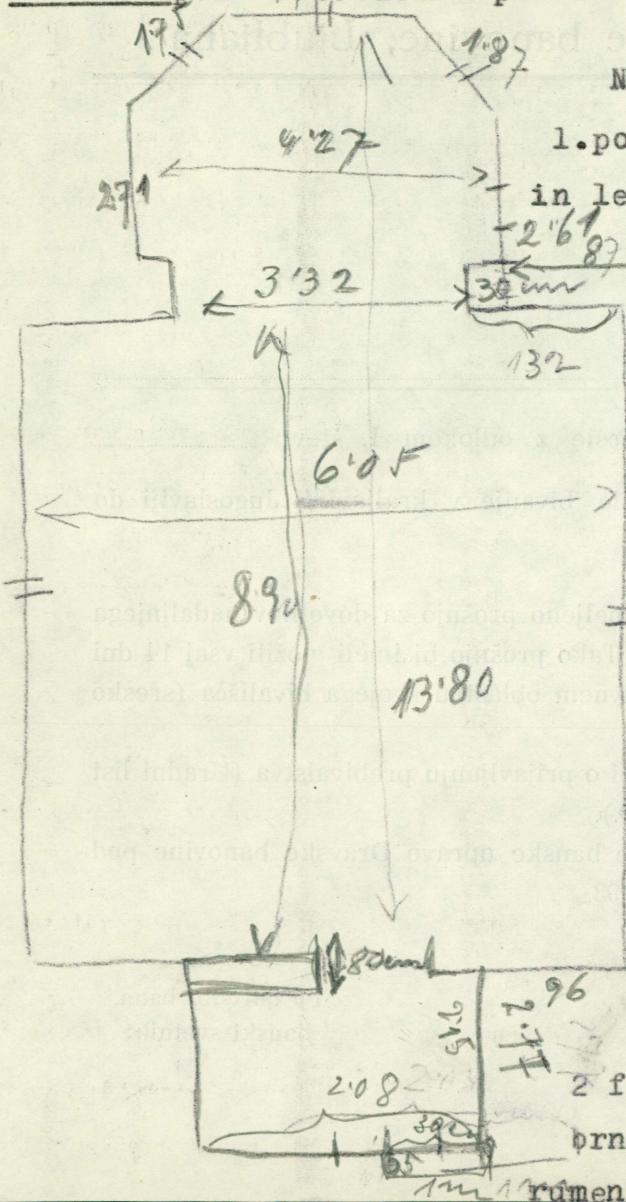
hic fuit michel malik de yg 1519

Ogli iz tesanega peščenca. Pri prezbit. drugače neregularno zidovje.

Vrh zoklja in ogli iz tesanega peščenca.

VISOKO pod Kureščkom - p.c.sv. Miklavža

6.5.

Na sv. Krištofu več nečit jivih napisov iz zač.

1.pol.16.stol. Na enem mestu se čita cooperator
in letnica 1503 v bližini. Vsi 4 olgi ladje so
⁶¹
~~87 m~~ iz tesanega kamna. Ladja nima gotskega
zoklja. Portal in robovi stolpa iz tesanega
kamna (lok keilsteine).

"a levo od zvonika v fasadi zelo razščedena slikarija 4 svetnic, spodaj ostanek podpisan(verjetno)..... in ostnake še ene črke malar vom villach.purger zu laybach Očividno ostanek votivne slike. Trva figura na levi obrnjena pol v svojo levo v zelenem plasču.Ni jasno ali je moški ali ženska. V levi roki drži nek visok predmet, mogoče stolp, z desno roko se dotika glave, pred seboj klečečega postave v belm plasču.Kleči obrnjen v svojo levo, roke v molitvi sklenjene, obraz dviga kviški

2 figura ima škof.palico v levi, rdeča obleka, o-
prnjenia v svojo levo. 3.figura je svetnica v
imenu obleki, v levici drži košaro z visokim

ročajem. "ai drži v desnici ni jasno. Na glavi bržkone krona.

4. figura, svetnica s krono na glavi, v desnici klešče. Plašč rdeč, zeleni suknja pred njo spodaj noge klečečega moža v rdeči obleki. Beinkleider in špičaste čevlje, obrnjen v svojo desno. Pred njim na tleh majhen gr rdeč ščitek s tremi belimi ščitki.

Na velik ščitkih ni nič več videti. Umetniški grb.

Napis na slavoloku : Anno domini millesimo quadrigentesimo quadragesimo tertia completum est hoc opus in niggilia sancti Mathei apti per manus Johannis cocuiis in Laybaco filij magistri Friderici pictoris in villaco.

V slavoloku v vitežki obleki sv. Florijan s krono mejnega grofa na glavi.

Tehnika freske, deloma na prej suh omet, nekatere stvari aufgefrischt. "elen a barva na več mestih plesnobna(mogoče dal lim zraven po Sternenu) se da zmiti. Strop slikan preje kot stene, to se vidi na stikih. Črno konturirano, roza karнат, weissmodelliert. "ekatere figure zelo fine, druge bolj površne in v ploskvi. Triptih lesen popolnoma preslikan, dobra statua sv. papeža.

Strop lesen, patroniran, gotski patron. Trpi vsled vlage, se vdira, ga bo do popravili.

Fasada triumflanega loka je bila prebeljena. Na sev. steni zunaj poleg sv. Krištofa slika nage ženske, ki jo ima zelen hudič stoječ na peklenškem žrelu z napisnim trakom pred glavo, ki ni čitljiv(prva črka p.....) Hudič kaže s svojim

tegnjenim kazalcem k svojemu nosu. Ena drži v levi kačji rep(luskine naznačene) Kača se ji ovija okrog roke in sega z glavo na prsi. Okoli desne, ki je dvignjena k lasem se ovija druga kača, katere rep visi zvit navzdol. Glava pa sega k desnim prsim. Okoli pasu ji je vrgel hudič verigo(drži jo z levico) Okoli koljen se ji ovija rdeč jezik peklenškega žrela. Z desno stopa naprej, z levo pa za vrat znak ležeči postavi, katere glava je precej dobro ohranjena.

Stele, IX, 8.5.1921, str.1-6.

Napis:.....tercia ... vigilia(!)m̄grī(sam odkril do konca!!)

Napis za oltarijem razen ~~prve~~ prečitanih:Cristofforus K.d.L.98 Petrus werlitz
150^A anno dni 1561 adfuit Iohannes Meleno^g (?) cooperator ibidem.

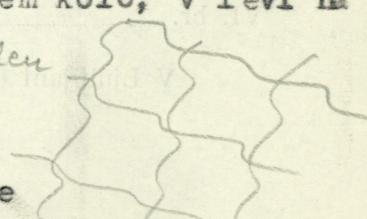
Slavolok: leva zgoraj trecentistična skala z gradom, pod to razburkana voda z ladjami in moleči mi ljudmi, na desnem bregu stoji sv. Miklavž s palico, mitro, ornatom, desan blagoslavljja. Pod to sliko po belem pasu obrobljeno, 2 svetnici obrnjeni druga k drugi, v boeh močna gotska S črta. Sv. Helena s križem v roki(levi), desne kazalec iztegnjen, okoli glave bela ruta, izredno mil, lep obraz. Nji nasproti sv. Katarina, v desni z dvignjenim plaščem kolo, v levi na tla opirajoč meč. Ekako do kolen sega ozadje iz grobih ~~razen~~

sicer kavnoriavo ozadje, deloma rjastorjavo preslikano.

Kontore deloma preslikane z belo barvo. Ostanki zelene barve

ki sedi na presotalem beležu. Ekatera mesta, posebno v kolesih in obleki

Katarine zeleno preslikana.

Helena ima več občutnih lis, ko je nekdo strgal barvo. Tehnika na suh omet, tako da je razmeroma lahnko strgati. Okrog v kotu bordura, rdeča z temnimi križci (patron). Glava Helene izredno fina, konture ne premočne, rjave. Tarnat umazano roza, brez prave modelacije, moč v konturah. Obleka senčena pogosto brez kontur z raznimi toni iste barve. Kompozicija lahka, odgovarjajoča popolnoma 1. pol. 15. stol. Na vrhu slavoloka na levi klečeč v dolgi halji prepasan, z muštačami pod nosom, podbno rablju, Abel. Spodnji del trikoten, temen, srednji del svetlo rumen s patronom: Zgojenji črn. Abel drži v rokah ovco. Iz stilizirane oblaka na ščitu se pokazuje roka obdana od okroglega nimba. 2 prsta stegnjena, ostale skrčene (blagoblašljiva). Na nasprotni strani Kajn, bradat s špičastim klčbukom, sukni do kolen, meč na pasu, kratke hlače do kolen, špičaste čevlje. Spodnji del nepravilen ranke- vzorec Srednji del kot na oni strani, vrh istotako. Drži v rokah snop, iz oblaka plava hudilj s penuti kot netāpir, rogorvi in ušesi. Tega po snopu in z nekim nejasnim rogovila lastim predmetom po ka novem klčbuku.

Križanje na levi zgoraj. Ozadje 3 delno. Spodnji del enobarven zelenosiv, nato rdečkast z rankami in zgoraj črn. Spodaj sv. Tenard in bradat svetnik z andrejevim križem z belo brado.

Slavolok: slodnji del na obeh straneh ca 1 m visoko ima porezane robove (gotsko) Spodaj pa prav koten. Dalje gor pa je en del, ki dogovarja prirezanemu robu vzet ven. Vendar robovi in slikarija dokazujejo, da je slikan naenkrat in se j

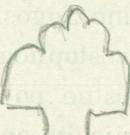
predelava izvrila pred slikarijo. Na desni sv. Florijan z vojaškim klobukom.

Svetniki v trikotnih poljih od leve počenši (sev. stran) : vsi do kolen. Prvi ima ribo v levi, a desno blagoslovja z dvignjeno roko, dlan na ven, mitro na glavi. Ozadje: spodnji del z rankami, zgronji sinji.

Drugi papež v desni knjigo, v levi nerazločen predmet. Oba brezbrada.

Tretji škof bradat in v levi palico, desno dvignjeno, stegnjen palec kazalec in sredinec. Nad srednjim oknom Kr. do kolen. Tip obraza mlad z lahno brado dvodelnp. Spominja močno na zasramovanega Jezusa na Muljavi. Z desno blagoslovja stegnjeni dlan na ven, vsi prsti stegnjeni. Z levo dviga roko zavito v plašč zemeljske oblo. Nimb križnat, za hrbotom vidna rdeča mandorla z žarki.

Naslednji svetnik škof, brezbrad, v levi model cerkve, v desni palico. Naslednji brezbrad v desni roki čuden predmet:

levo dviga k blagoslovu.

Zadnji škof v desni dvignjeni žebanje

v levi črevo navito naraženj

Na slavoloku na nevtralnem ozadju spodaj deljenem Oznanenje Marijino. Angelj z napisnim trakom. Ave gratia plena dominus tecum. Nasproti Marijki leti iz stiliziranih oblekov golob.

Na ščitu slavoloka sv. Jurij mori zmaja.

Zokel kaže slikarijo s stili iranimi vejami, ki je pa novejšega izvora. Pod njom sledovi starejše barvane plasti, ki se da konstatirati na več mestih, a ni mogoče videti kaj predstavlja. Omet zoklja je novejši. Aposotli ob treh zazidanih

Napisi večidel nečitljivi. Bradat.

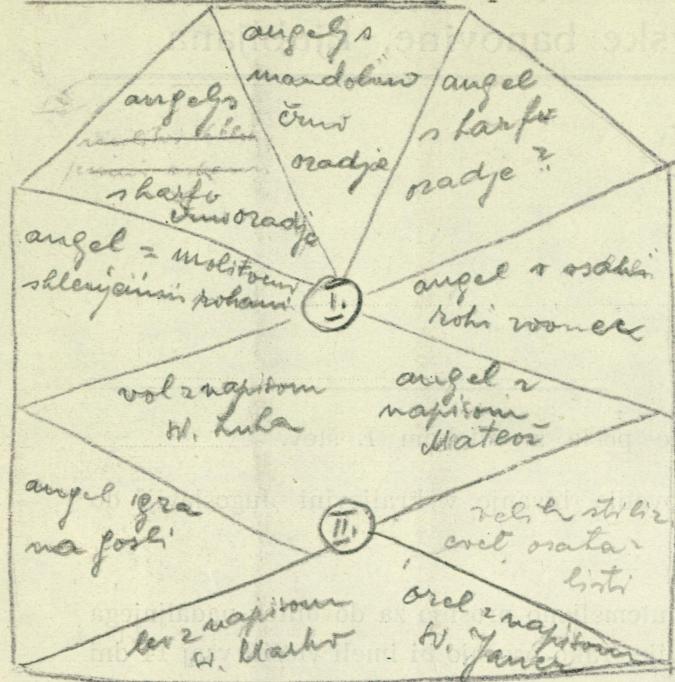
2. s križem in knjigo, bradat sv. Andrej *Sanctus Andreus*
3. s palico in knjigo, bradat Jakob(?)
4. brezbrad s kelihom iz katerega gledajo kače, sv. Janez *Sanctus Iohannes*
5. knjiga in sekira, bela brada, S. Matias
6. v desni ključ, krx brezbrade minor, vsekakor Jacobus, čez pas ornamen
ki pokriva deloma tudi prejšnjega. Tudi en dokaz da slhanya njišča p dočnja
prvne
7. bradat v levi križ
8. nož in knjiga Bartholomeus
9. brada, zgoraj razširjen predmet, neke vrste popata, z levo kaže nanjo, napis
nečitljiv.
10. brezbrad, kratki meč, v desni napis, deloma čitljiv.....atheus.
11. knjigo, brada Sanctu(!) M(?) atheus
12. sekira, brezbrad, napis nečitljiv.

Parva sedi deloma tako slabo, da gre pri prvem drgnjenju proč. Šem in tja s enčeno
tudi z drugimi barvami, tako pri 7 apostolu, zelena na umazano roza.

~~xixxixxxxxxxxxx~~ Pri tretjem, zelena na umazano rdečo, dosežen barvni efekt.

Posebno močni v barvix 11 apostol ali 3 apostol. Eti ima patroni ran plič, če-
den tudi 7.

Napis pri ženi zunaj: povdi...erl(?) abam(?) o poydi no(a)ter *noter*

ima odbita, ~~xpxm~~ preko ledij zelen pas. Modelacija vedno v čistih barvah, obraz mladobradat, bledoroza karnat, rdeče šatiran. Jasno sovidno rdeči potegljaji preko bledoraza.

Sklepnik I. plastična zvezda.

Sklepnik II., slikane blagoslavljajoče oke (stegnjena palec in sredinec in kazalec)

"ebra: hrbet največkrat nazobčan, motiv belo - rdeč, drugič neskončen se ponavlja joč 4 delne zvezde.

Na straneh stilizirani oblaki.

Velik sv. "rištof, obrnjen pol v svojo levo, opira se na devo Kristu na rami ima napisni trak : Ego sum lux mundi, via veritas. V vodi čudna bitja, raki, ribe, morska deklica z dvojnim repom. Stopal a

Stele, IX, 25.6.1921, str. 24 - 31.

Die Wandmalereien in der Kirche Wissoku in Krain befinden sich an der Aussenseite und im Chore. Merkwürdig ist, dass an einem aussen befindlichen Votiv-Bilde die Worte "malar von Villach, purger zu Laybach" ganz deutlich zu lesen sind. In der ältesten Malerei hinter dem Hoch-Altar hat sich ein Kirchlein

besucher verewigt mit: " hic fecit N.N. 1519."

An der Aussenseite ist ein Christophs Bild sehr gut erhalten, dann ein anderes Bild, merkwürdig durch die eingenartige Auffassung der Darstellung "Die Umraumung der Tugend durch das 'aster'. Im Presbyterium erkennt man in den Bildern zwei Scenen aus dem "eben des h.Nicolaus, die 12. Aposteln, den h.Georg u.s.w. veranschaulicht. Die Figuren werden als vorzüglich gezeichnet hervorgehoben.

Aussichten der Kirchen Fresken

M.F.

MDZK: št.15,1.1889, str. 268, Notizen von Benesch

An der Innenwand der Kirche zu Visoko sind die Fresken des Johannes von Villach aus dem Jahre 1443 in äusserst gefährdetem Zustande und ist eine Sicherung derselben nothwendig. Desgleichen wird eine Schliesung eines Sprunges über dem Triumphbogen und die Aussbesserung der gotisch patronirerten Holzdecke in der genannten Kirche empfohlen.

MDZK: št.III.F.10,1.1911, str. 4:Tätigkeitsberichte.

Das k.k. Ministerium für K.u.U. genehmigt die Flüssigmachung der für die Freilegung von Fresken in diesen Kirchen(Visoko, Pijava gorica, Ška vas) gewilligten Subvention von 340 K.

MDZK: št.III.F.11,1.1912, str. 78:Tätigkeitsbericht.

Korresp. Benesch hat bereits im Jahre 1889 hier die sehr bemerkenswerten Fresken im innern und an der Aussenseite des Kirchleins berichtet und anknüpfend an diesen Bericht am 13.Februar 1890 zwei Blätter mit aquarellischen Federzeichnungen vorgelegt. Blatt 1 enthielt zwei Ansichten und den Grundriss der Kirche, ferner das links vom Turm in Überresten erhaltene Votivbild, an dessen unterem Rande noch die Worte "...Malar von Villach Purger zu Laybach" vorhanden waren und die an der Aussenseite der Kirche befindliche Darstellung, wie ein von Satan umgarntes Weib von "ewissensbissen gequält ist. Blatt 2 enthielt einige Darstellungen aus dem Innern des Kirchleins. Leider wurden die vom Berichterstatter gegebenen Anregungen seinezeit nicht in der

Weise gewürdigt, wie es die kunsthistorische Bedeutung der Malereien verdient hätte.

MDZK: Št.III.F.11, l.1912, str. 221:Tätigkeitsbericht.

Na zunaj ne kaže cerkev nič posebnega. Nad vhodom se vzdiguje precej v skorzenik s piramidalno streho. Cerkev je obrnjena od juga preti severu. Na zahodni strani cerkvene ladje nazunanji steni naslikana orjaška pedeba sv. Krištofa, kateri nosi na ramenih malega Jezusa. V eni roki drži Ježušek trak z napisom v gotskih minuskulah: "ege sun lux mundi. via. veritas", drugo ruko pa poklada svetniku na glavo. V levi roki ima sv. Krištof močne gorjače, ki se na zgoraj razrašča v zelene veje. Svetnik bredi po vodi, v kateri plavajo ribe, morski raki in morska deklica. Oprava vs. Krištofa je ona iz 15. stol. Ta slikarija je še precej dobre shranjena, le pri tleh je pedeba okrušena. Na tej sliki sta vpraskani dve letnici: 1542 in 1568, z nerazločljivim podpisom. Tukaj zraven te slike je manjša slika, dober kvadratni meter obsegajoča, predstavlja pa regatega peklenščka, ki ima na verigi nesblečene dekle in okrog dekleta evit trak z napisom, ki se ne da več brati. Tudi nad peklenščkom je tak trak z napisom, ki se tudi več ne razloči, spadaj pod njegevimi kramplji pa švigače planemi. "Te je peklenšček zapeljivec mladine". Škoda, da je slika zelo poskedenvana. Še vedno pa kaže, da je je slikala spretna reka, kot tudi one s Krištofom. Te vrste slike pri nas niso redke. Na cerkvenem zidu na levu zvenikevi strani zapazimo še neke druge slike, ki pa je že vsa uničena. Nekoliko se še razločita sv. Apolonija in neka druga svetnica. Spadaj na tej pedebi je tudi estanek slikarjevega podpisa, žal, pa se nere brati same še edlemek, ki je pisani z gotskimi minuskulami: "malar. von. villach. pirger. zu. laybach." Zidana je bila ta cerkev, kot se vidijo na prvi pogled, v gotskem stilu. Ladja meri v dolžini 9 m, in 6m v širini. Bila je zadji čas poslikana, teda ne tako.

ket te pristeja cerkvi. Razsvetljujeta je dve štirieglati ekni. Strop je lesen in barvan z navričnimi barvami, njegovi okraski se patremirani im ne kažajo nikakršne posebnosti. Na vsake stran slaveleka stoji po eden oltar. Zanimiv je posebno eni na levi strani, to je tako imenovan oltar s platnicama, "Flügealtar". Škeda je le, da je prišel v reke nekemu nepeklicnemu mazaču in ta ga je zelo pokvaril. Oltar je prav tak kot eni pri sv. Petru nad Želimljami. Nad predelom stoji lesena emarica z dvojnimi vrati, na vrhu se strelne lime, pozneje mu je nekdo napravil še renesančno prečelje. V emarici stoji pedebo sv. Gregorja, na vratcih sta pa naslikana sv. Čenart in še neki drugi svetniki. Na zunanjih stranih vratnic se kačasti okraski, prav taki, kot pri sv. Petru na Vrhu. Vidi se, da je delala oltar ista reka, katera enega na Vrhu. To je tedaj drugi oltar s platinicama, ki je do sedaj znana pri nas. Na desni strani je nad oltarjem na zidu neki škef - svetnik z getske palico in še neki drugi svetnik s knjige in križem v ruci. Zgoraj je pedebo "rižanega", poleg njega pa sta Marija in sv. Janez. Zraven tega oltarja je na ladjini steni naslikana pedebo sv. Michaela, stojecega na Luciferju in s tehtnico v ruci. Prezbiterij je nekaj ozjedladje, ed nje galeči šilast slavelek; širok je 4,3m in dolg 4m. Obok v prezbiteriju ima getska mukna rebra, ki upadajo na zid na konzole, ki obstojejo iz deprsnih pedeb kaj čudne postavke. Do sedaj še nisem zapazil konzol pri naših getskih cerkvah, kot se te. Medelirajo mih je sureve, posebne obrazzi so čudni, reke pa imajo na prsih ene na drugi, ne prekrizane. Kaker vse kaže, so te pedebe nastale več ste let pred cerkvijo. Pogeče je, da se bile sem prinešene in vzidane pod rebra.

Vsa rebra se stičejo na oboku v dva sklepnika, ki ne kažeta nikake lepšave. Pred časom je razsvetljevala prezbiterij tri visoka okna, šilasta. Sedaj so vsa okna na pel zazidana, namesto njih sta narejeni dve okni, štirieglemti. Veliki oltar z glavne pedebe sv. Nikolaja je barečne dele iz sedemnajstega stoletja. Posebno pa se zanimive slike v prezbiteriju, katere pokrivajo

vse stene in obek.(Natančen razpored slik glej na strani 219).

Kje je bil umetnik,ki je naslikal te, doma?Na te vprašanje odgovarja zgoraj omenjeni napis:"malar. zu . vilach. pirger. zu laybach."Bil je tedaj(reden glevnec) doma iz Kereškega in ljubljanski meščan.Kelike je ta slikarija stara?Te nam izpričujejo nekateri pedpisi duhevnikov, ki se hedili sem mšrvati, kaker tudi drugih obiskevalcev, ki se se pedpisovali.Najstarejši napis z merazločljivim pedpisom je vpraskan v met leta 1561.

"rugi napis se glasi: Hic fuit Ahacius De Hajbn 1523. Dalje:Hic fuit Michal Melich 1519;Hic fuit Jacobus De Igg 1549. V letu 1561:Adfuit Johannes mtnere?(cooperater ibidem in Anne Dni 1620, adfuit Adam Pengov Ceep. in Igg

Rek:"Nomina stultorum , ubique lecerum"takrat menda še mi bil znan, zato je nekdo napisal: "Stulti sunt ifti, qui maculant lecum hunc".Nam pa ravne neumest prav pride, da meremo delečiti starest slikarije.Po teh napisih sedeč, spada slikarija v druge pelevice 15. stol.Tačas je živel tudi umetnik, ki je s vojo spretne, in umetniške reke tu ovekovečil.

Naj enemim še,da ima tukajšnja cerkev star getski kelih, prav zelo podoben enemu v taberski cerkvi v Šentjurijski fari,le da je še bolj preprest in brez ciseliranih ekraskov na stejalu.Dalje ima tudi star misale, ki ima prvi strani krenegrafiken:

DIVe NICeLae

VIGILLI maUtarUM & tUterl

VIrgInItatIs

UnIersIqUe erbIs FaUterI

Benigne.

in pa: Hec Misale obtulerunt Nautae ex leka humillime reganes ut quibus
sacerdes ex eo celebrans eorumdem qua benefacterum commendata est habaret.
Anne 1765."

K sklepu naj enemim še dva zvena v zveniku. Večji je z napisom:"Opus Vin-
centii Jacebi Samasm

bili svoje dni v naših cerkvah spleh v navadi.

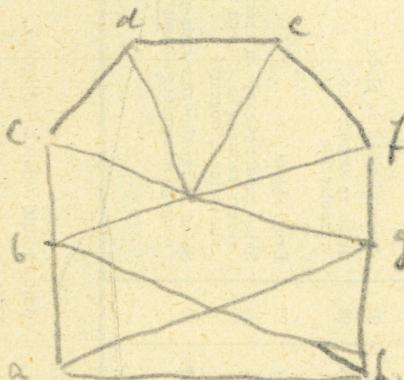
M.S.: Pedružnica sv. Nikolaja na Višekem pod Kureščkom., IMK VI., 1896,
str. 226- 222. D

Kip sv. Gregorja v krilnem oltarčku: v = 99 cm; Podstavek obdelan kot kos travne ruše. Značilna obdelava hrbtne strani figure z eno pentljjo tiare, s "kapuco" plašča, ki se konča s čopom. Velike gube zalomljene. Značilno delo loške (gorenjske?) delavnice, a slabo preslikano. Zadnji čas močno poškodovan.

Slavolok; njegov rob je v spodnjem delu le lahno posnet

Freska device na zunanjščini - vrag jo vleče za verigo.
Spodaj mladostna glava.

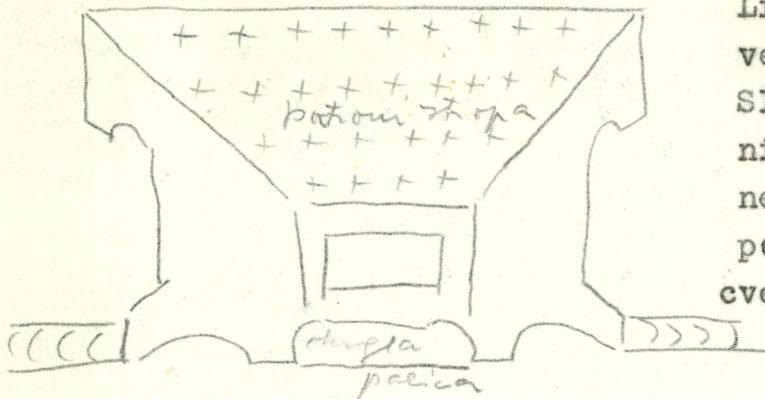
Konzole v prezbiteriju:

- a) glava, nad njo rozeta
- b) žena s krilom do kolen?
- c)
- d) Uvnova glava + zvezda
- e) " "
- f) = c)
- g) = b)
- h) gola?dopsna figura + rozeta

Beschreibung Katalog der Handzeichnungen in der grafischen Sammlungen Albrecht Dürer IV Die Zeichnungen der deutschen Schule bis zum Beginn des Klassizismus. Barb. v. H. Tietze, E. Tietze Conrat, O. Benesch, K. Grazarolli. Thurnlack Text u. Abb. 1933 Wien A. Schrott & Co.

sl. 5. Bayerisch um 1410. Nekoliko temperamentenjši tip križanja na Visokem. Viseči prsti, da so roke polzaprte ima tudi smisel smrtne otrplosti. Telo je zasukano v kontrapostu in stegnjeno. Na levi Marija, na desni sv. Janez Krstnik. Štele, XIVA, 1936, str. 57

Lice konzol ima na belem ozadju zeleno vejico.

Slikarija na fasadi; srednji del odpadel ni več napisa ne dela avtoportreta Janezovega - 4 stoječe svetnice že nespoznavne razen druge od desne s košarico cvetja. Na sev. steni je bila goladevica zakitana a je mleko prekrilo barvo z rahlo mrenico, ki jo bodo

menda odstranili. Krištof je Janezov. Napis na Janezovem traku: Ego sum lux mundi via (verita et vita - nečitlj) Razpokan a sorazmerno še dobro ohranjen Ob nogah Faronika ribe in dve sigi.

V podbočjih prezbiterija. Na juž. steni Erazem s crevesi, Miklavž s kepami na knjigi, Volben s cerkvijo v levi, dokolenski stoječ Kristus, svet škof brez atributa, svet papež z nerazločnim predmetom in Urh(riba) Zlati oltar obupno razpada. Sest(?) angelov na oboku imajo godalna orodja: zvonec, mandolino(dvakrat) harfo, gosli: šestimoli.

V slavoloku levo sv. Florijan, desno Evharistični Kristus. Nad devico na zunanjščini je arabeska letnica 1883

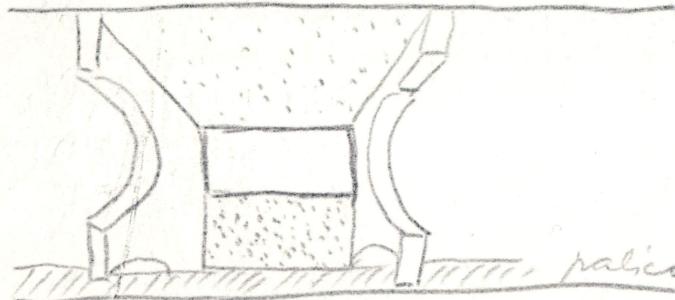
Zidava je izredno solidna v vseh oglih ladje, kje so pravilno šivano zložene lpo tesana klade lehnjaka. Prav tako ogli prezbiterija in prav tako zidec podzidka.

Votivna slika na fasadi obupno propada. Janezov portret in napis sta že zdavnaj propadla. Nujno fiksiranje robov.

Tudi pri sv. Krištofu so od zadnjega obiska isti pojavi, spodaj velik del že odlepljen, drobiž na tleh kaže, da se polagoma kruši.

Pri fiksirani Luxuriji se opaža, da njen marmorno gladki beli fiksivni omet preskušajo koliko je trden in so ga že deloma poškodovali.

Steles, XXIA, 1964, str. 78'

bi jih videl ed eltarja.

Ped slike eblavljenja na naspretni steni sta pa obe orientirani za pogled ed zapada.

Ped nevejšim severnim eknenem sta orientirani vsaka v svoje smer, ped naspretnim obe za pogled ed zapada. Zanimiva je rešitev v eglih zaključka, kjer sta po dve orientirani druga k drugi ket operi konzele.

Prester, ki ga oklepajo je precej globek, strep pekrit s patronem, spodaj pa povezuje vse okregla palica vtaknjena v njihove podnežje.

Steles, XXVA, 1965, str. 78 Y-8

V eglih po dve druga k drugi obrnjene, ena pod srednjim (vzh) eknenem pa je orientirana na pogled iz osi.

Ni pa desleden v perspektivi in si naspretuje, ped slike pesvetitve Miklavževe sta dve kenzeli obrnjeni take, kaker

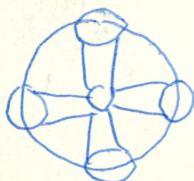
18.

Visoko pod Kureščkom - p.c.sv. Nikolaja

Napis na robu odprtine slavoloka gotska majuskula z veliko začetnico
Anno. domini. millesimo. quadringentesimo. quadragesimo. tercia. completu.
est. hoc. opus. in. vigilia. sancti. mathei. apli. cociuis. in Laybaco. filij.
Friderici. pictoris. in. villaco.

Na južni steni (resnično severna), ker je prezbiterij na zaadu) v jugovzh.
kotu sv. Mihael s tehnicami in hudičem pod nogami, ki vleče tehnicu navzdol.
Pod njim in naprej po vsi steni do zap. stene se sledi pod beležem širok
vodoraven pas s patroniranim vitičastim ornamentom. Sirina napisnega traku
10 cm, male črke 6 cm, večje 7.2 cm. Dolgost raku 2.60 m na vsaki strani,
skupaj ~~520cm~~ 5.20 m

V pobeljenem pasu desno od Maela je siv krog s štirimi okroglimi odebe-
linami v obliki rozet (siva in rudeča barva)
pač posvetilni križ

Ta slikarija ni Janezova, lahko pa Mihael, če je preslikan.

Stena razpada od solitra

Na vhodni steni ni sledov slikarije, razen desno od vrat.
Na sev. steni se sledi skoz dekorativni pas in vanj
vključeni posvetilni križi.

Nad tem pasom ni sledov slikarije. Nad slavolokom pod
stropom in okrog in okrog prostora je širok večbarven patroniran pas, s
stiliziranim rastlinskim vzorcem in mrežo podobni onemu spodaj. Navzdol
se končuje s stiliziranimi lilijsami. Ta ornament je podoben onemu na
srednji deski stropa nad južno steno

Ta pas in spodnji pas sta istočasna.

Strop ima s pasijnkami prekinjene patronirane ornamente, krogovičnih
in drugih, posebno brokatnih ornamentov na večbarvnem tlu.

Na slavoloku desno pod Križanjem sta Enard in Andrej. Na drugi strani
Helena in Katarina

V prezbiteriju pod konzolnim pasom je pritličje pokrito z rudečkastimi
gostimi vejicami. Ali spada to k Janezu?

Konzole so razvrščene s težnjo ustvariti lesenenosilce polic na katerih
se ravija arkada apostolov.